

ممنوعیت سوخت‌گیری ایران‌ایر در فرودگاه کنت

■ **مهر:**مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران از ممنوعیت سوخت‌گیری هواپیماهای ایران‌ایر در فرودگاه شهر کنت انگلیس خبر داد و گفت: ممنوعیت سوخت‌گیری هواپیماهای ایران‌ایر در این فرودگاه تأثیر چندانی در پروازهای این شرکت به لندن ندارد.
فرهاد پُروورش با اعلام اینکه فرودگاه شهر کنت در انگلیس سوخت‌رسانی به هواپیماهای ایران‌ایسر را ممنوع کرده است، گفت: هواپیماهای ایران‌ایر که به مقصد لندن پرواز داشتند، در فرودگاه این شهر سوخت‌گیری می‌کردند اما از هفت دسامبر بنابر اعلام کشور انگلیس، این فرودگاه نیز از اجازه سوخت‌رسانی به هواپیماهای هما منع شده است. وی با بیان اینکه ایران‌ایر مذاکراتی را با مسوولان این فرودگاه انجام داد تا بتواند سوخت‌گیری را ادامه دهد، بیان کرد: این فرودگاه کوچک به وسیله سوخت‌گیری هواپیماهای هما سود خوبی را به دست می‌آورد و نسبت به انجام این همکاری تمایل داشت اما ظاهرا بنا به دلایلی مانع همکاری این فرودگاه شده است.
مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی گفت: ممنوعیت سوخت‌گیری هواپیماهای ایران‌ایر در این فرودگاه تأثیر چندانی در پروازهای این شرکت به لندن ندارد و این شرکت هواپیمایی همچنان پروازهای خود را به لندن ادامه خواهد داد.

ادامه از صفحه اول

دیگر از هوا هم کاری بر نمی‌آید

خسارت سالانه آلودگی هوا در ایران نیز ۱۴ هزار و ۴۲۰ میلیارد ریال معادل ۱/۶ درصد تولید ناخالصی ملی برآورد شده‌است و برآوردهای رسمی نیز حاکی از آن است که سالانه دست‌کم چهار هزار نفر و به روایتی دیگر ۱۰ هزار نفر می‌میرند و خسارت ناشی از آلودگی هوای تهران پنج هزار و یک‌صد میلیارد ریال معادل ۵۷ درصد تولید ناخالص داخلی است.
بیماری‌های ناشی از آلودگی هوای شهری نیز سالانه دو هزار و صد میلیارد ریال معادل ۲۲ درصد تولید ناخالصی ملی به اقتصاد ایران خسارت وارد می‌کند و راهبردهایی که «بهدیرتی» خوانده می‌شود، هم به تعطیلی شهرها به پنهان آلودگی‌ها و محدود شده‌است. این مهم‌ترین اقدام مدیریت ایرانی در مواجهه با پدیده آلودگی هواس‌ت.
حالا آنکه همچنان بر تیزر خودروهای «مستعمل آکبند» افزوده می‌شود. سوار کردن موتور پیکان از رده خارج‌شده روی خودروهای پیکان آردی، روا و… به عنوان یک پیشرفت و افتخار ملی معرفی می‌شود.
اولین راهکار برای کاهش هزینه‌های تولید، حذف قطعات کنترل آلودگی در خودروهای داخلی است و ازبست‌ها راحت‌تر از آنچه گمان می‌شود در صنایع به کار می‌روند.
وزارت نفت به سادگی ماده تتراآتیلن سرب را از بنزین‌های تولیدی حذف می‌کند و صنعت خودروسازی چنان به یکه‌تازی بدون مسئولیت‌پذیری خود ادامه می‌دهد که سه دانشگاه پژوهش‌کننده بر آلودگی هوا به فریاد برمی‌آیند که تنها یک میلیون و ۸۰۰ هزار خودرو از میلیون‌ها خودرو کشور دارای استانداردهای زیست‌محیطی هستند. این در شرایطی است که همه بر این نظرند که ۸۰ درصد آلودگی هوای شهرهای کشور ناشی از فعالیت خودروها و کارخانه‌های صنعتی است که زمانی قرار بود در شعاع شخصی از شهرهای بزرگ فعالیت کنند اما این روزها با تبصره‌ها و بندهای گوناگونی خود را به شهرها می‌چسبانند. در چنین شرایطی است که همه مدیران دم از مقابله با آلودگی می‌زنند، از طرح‌های رنگارنگ خود پرده برمی‌دارند که روزی تردد خودروها را نوبتی می‌کنند و روزی دیگر از طرح جامع خود پرده برمی‌دارند، عداмай دیگر دولت را مقصر می‌دانند که خود همگان را مقصر می‌دانند.
خودروهای فرسوده را می‌خواهند خارج کنند اما سیستم فرسوده چنین توانی ندارد. حمل و نقل عمومی را محل منازعه خود می‌دانند و مالچ‌پاشی را گاهی اقدامی لوکس و تشریفاتی که صرف هزینه بیجااست و حريم‌های حیاتی شهرها و تهران را از بین می‌برند، ارتباط ارگانیک نقاط مختلف شهر را با بی‌برنامگی از بین می‌برند. شهرها را به تراکم می‌افروشدند و برای خود برنامه می‌ریزند و در نهایت به جایی می‌رسند که دست به آسمان پرده و از ایمان طلب یساری کنند.
بشاران، برف، تگرگ، بید و حتی یک نسیم که از سر التفات آلودگی را به دورتر ببرد، بی‌تفاوت به آنکه از هوا هم گاهی کاری بر نخواهد آمد.
ما مهار عوامل اصلی را فراموش کرده و دل به اتفاقات داده‌اما حاضر نیستیم‌بپذیریم که مسیر باید تغییر کند.
این قصه پر عرقه مدیریت ماست؛ مدیریتتی نه چندان بی‌شباهت به کسی که کنار ساحل قدم می‌زد، صدای کمک فردی را از دریا شنید، تحت تأثیر وجدانش تن به آب زد و او را نجات داد تا به ساحل آمد، صدای یک نفر دیگر را شنید و دوباره تن به آب زد؛ این کار را چند بار تکرار کرد تا از نفس افتاد و خسته کنار ساحل دراز کشید. نفس عمیقی کشید و سر بلند کرد و دید فردی روی اسکله ایستاده و مردم را به دریا می‌اندازد. اما باز هم به دریا می‌زند تا نفر بعدی را نجات دهد، چرا که او می‌خواهد مردم را نجات دهد اما زورش به عوامل اصلی نمی‌رسد یا نمی‌خواهد که برسد.
صنعت خودروسازی با افتخار به سوار کردن موتور پیکان بر خودروهای ملی نامیده‌شده ادامه می‌دهد. صنایع درخانه از آزیبست استفاده می‌کنند، بنزین بدون مواد کنترل‌کننده روانه پمپ‌ها می‌شود، برسای مترو و خروج خودروهای فرسوده پولی در بساط نیست و… اما همه هم می‌خواهند مردگان این سالال آلودگی را نجات دهند، بنابراین روزها تعطیل می‌شوند و خودروها نوبتی این داستان تکراری شهرهای از دست‌رفته‌است.

دو روز قبل از عزیمت به اوپک، وزیر نفت از کشف یک میدان گازی بزرگ در دریای خزر خبر داد: «حجم گاز این مخزن بیش از ۵۰ میلیون TCF است. یعنی بیش از ۱۰ ابرابر میدان گازی شادنیز» ایران ۱۰ درصد از سهام میدان شادنیز جمهوری آذربایجان را در اختیار دارد. رستم قاسمی با اشاره به اینکه این میدان در بخش‌های عمیق دریای خزر قرار دارد، دستیابی به فناوری در آب‌های عمیق را یکی از موفقیت‌های ایران برای اکتشاف این مخزن هیدروکربوری برشمرد. «ایران اولین کشور خاورمیانه است که به فناوری حفاری در آب‌های عمیق دست‌یافته است.» میدان هیدروکربوری تازه کشف شده فعلا «بی‌نام» است اما مدیر شرکت نفت دریای خزر ابعاد جغرافیایی آن را در ۲۵۰ کیلومتری ساحل ایران اعلام می‌کند: «نزدیک‌ترین ساحل به این میدان تازه کشف‌شده رودسر و دورترین آن نکلس‌ت». ایران ۴۶ بلوک اکتشافی در دریای خزر دارد که موسسات بین‌المللی حجم ذخایر آن را حدود ۱۱ تریلیون مترمکعب تخمین می‌زنند. میدان تازه کشف شده ایران در رأس سهم ۲۰ درصدی ایران در دریای خزر قرار دارد. رستم قاسمی ساخت شناورهای نیمه مغروق و دکل‌های حفاری شناور را هم از دیگر موفقیت‌های ایران در دریای خزر اعلام کرد.

خزر دریای صلح و آرامش است

وقتی وزیر نفت می‌خواست خبر اکتشاف میدان گازی جدید در دریای خزر را اعلام کند از وزرای سابق نفت هم تشکر کرد: «ففت بیش از صد سال پیش توسط انگلیسی‌ها در جنوب کشور کشف شد اما آن موقع معطوف به جنوب بود. امروز اما بدون نیاز به خارجی‌ها صنعت نفت و گاز کشور در بخش‌های مختلف نگه‌داشت تولید و توسعه میدان به کار خود ادامه می‌دهد.» بعد هم اظهار امیدواری کرد که همه وابستگی‌ها به خارج قطع شود: «هرچند اگر خارجی‌ها نخواهند تجهیزات موردنیاز را به ما بدهند، صنعت نفت این توانمندی را دارد که نیازهایش را در داخل تأمین کند.» رستم قاسمی از تعامل با انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت برای ساخت داخل کردن قطعات و انجام بیش از ۸۰۰ پروژه پژوهشی خبر داد: «دریای خزر، دریای صلح و آرامش برای همسایگان است»

ذخایر تخمینی است، میدان مشترک نیست

میدان «بی‌نام» هیدروکربوری دریای خزر هفته گذشته کشف شده است. وزیر نفت، حجم مخزن این میدان را بیش از تمام فرضیات پیش‌بینی شده اعلام کرد: «همین یک میدان چندین برابر کل ذخایر موجود در بخش ایرانی دریای خزر، ذخیره دارد.» خبرنگاری از رستم قاسمی درباره مشترک بودن میدان می‌پرسد: «این میدان مشترک نیست و در آب‌های کشورمان قرار دارد.» اصولی، مدیر شرکت نفت دریای خزر درباره حجم قطعی ذخایر این میدان اما معتقد است: «برآورد فعلی درباره میدان کشف شده، مربوط به قبل بوده و فعلا قابل اعتماد نیست. حجم دقیق مخزن پس از تکمیل مطالعات اکتشافی که الان مشغول آن هستیم روشن خواهد شد.» وی با

تجدید خاطره‌ای برای توپولف‌ها

پرنده‌های روسی به آسمان ایران بازمی‌گردند

عسل‌چهره کبوتری، تهران

شرق: هواپیماهای روسی بار دیگر به آسمان ایران بازمی‌گردند. این بار صحبت از توپولف‌ها نیست، می‌گویند قرار است، هواپیماهای کوتابرد سدفره روسی میهمان آسمان ایران شوند. مذاکراتی برای خرید این هواپیماهای کوتابرد انجام شده و پرنده‌های روسی – که هر وقت حرفی از آنها به میان می‌آید خاطره تلخ توپولف‌ها را برای مردم زنده می‌کنند- روی کفه ترازوی سازمان هواپیمایی رفته‌اند تا در صورت تأیید این سازمان مقدمات خرید فراهم شود. دیروز علی نیکزاد وزیر راه و شهرسازی با اشاره به این مذاکرات اعلام کرده که به توجّه به سازگاری هواپیماهای روسی با اقلیم کشور، درصورت تأیید سازمان هواپیمایی کشوری منجر به خرید می‌شود. وی درباره توسعه ناوگان هوایی کشور به ایسنا گفته است: در سفری که به روسیه داشتم مذاکره و توافق کردیم که در صورت تأیید سازمان هواپیمایی کشوری، بتوافیم هواپیماهای کوتابردی را که برای کشور ما مناسب است، خریداری کنیم. وی با بیان اینکه این هواپیماها برای ایرلاین خاصی خریداری نمی‌شود، گفت: ایرلاین‌هایی که توان خرید داشته باشند می‌توانند از این هواپیماها استفاده کنند. تلاش دوباره برای بازگرداندن پرندههای روسی به آسمان ایران در حالی شکل گرفته است که بهمن ماه سال ۸۸ نخستین زمزمه‌های خرید هواپیماهای نو روسی شنیده شد و مسوولان وزارت راه‌ترابری و سازمان هواپیمایی کشوری از ضرورت خرید هواپیماهای نوری شرقی حکایت کردند. این ضرورت در حالی مطرح می‌شد که سوانح هوایی که بازگرداندن پرندههای روسی به آسمان ایران در حالی شکل گرفته است که بهمن ماه سال ۸۸ نخستین زمزمه‌های خرید هواپیماهای نو روسی شنیده شد و مسوولان وزارت راه‌ترابری و سازمان هواپیمایی کشوری از ضرورت خرید هواپیماهای نوری شرقی حکایت کردند. این ضرورت در حالی مطرح می‌شد که سوانح هوایی که بازگرداندن پرندههای روسی به آسمان ایران در حالی شکل گرفته است که بهمن ماه سال ۸۸ نخستین زمزمه‌های خرید هواپیماهای نو روسی شنیده شد و مسوولان وزارت راه‌ترابری و سازمان هواپیمایی کشوری از ضرورت خرید هواپیماهای نوری شرقی حکایت کردند. این ضرورت در حالی مطرح می‌شد که سوانح هوایی که

هیچ گاه از سوسو مسوولان تأیید نشد و همواره ایمنی

کشف میدان بزرگ گازی در خزر

رضا زندی

دکتر قاسمی

تاکید بر اینکه اکتشاف انجام شده در بلوک ۲-۶ بوده در پاسخ به این سوال که با توجه به عدم تعیین رژیم حقوقی دریای خزر موقعیت آن چگونه خواهد بود، گفت: «تعیین رژیم حقوقی دریای خزر توسط وزارت خارجه و نمایندۀ ویژه رییس جمهور در حال بررسی و مذاکره است اما در هر صورت این میدان در محدوده ایران قرار دارد.» «شرق» از وزیر نفت می‌پرسد:

■ **آقای قاسمی، آیا این میدان تازه کشف شده فقط گاز دارد یا به نفت هم رسیده‌اید؟**
پیش‌بینی می‌کنیم نفت هم داشته باشد.
وی از برنامه‌ریزی تولید میدان پس از تکمیل مراحل اکتشافی خبر داد: «گاز این میدان را به داخل کشور می‌آوریم البته برنامه‌هایی هم برای صادرات به ترکیه و اروپا داریم.»

احتمال وجود ۸ میلیارد بشکه نفت

منابع نفت و گاز دریای خزر، منابع استراتژیکی است که بسیاری از کارشناسان آن را با میداین خلیج فارس مقایسه می‌کنند. توجّه به این دریا و سرمایه‌گذاری سریع برای اکتشاف و توسعه مخازن نفت و گاز آن می‌تواند موقعیت ایران را به لحاظ ذخایر نفت و گاز ارتقای جدی دهد. اصولی، مدیر شرکت نفت خزر به «شرق» می‌گوید: «پیش‌بینی می‌کنیم میدان تازه کشف شده حدود هشت میلیارد بشکه ذخایر نفتی داشته باشد.» «شرق» می‌پرسد:

■ **آقای اصولی، شما گفتید که هنوز برآورد دقیقی از**

وزیر نفت: پیش‌بینی می‌کنیم میدان تازه کشف‌شده در خزر نفت هم داشته باشد

پاسخ شنید: «من اطلاعی از نگاه آقای وزیر ندارم. ایشان به من گفتند، سواپ با آن نرخ اقتصادی نبود اما نرخ سواپ را تغییر داده‌ایم.» بعد هم قلععبانی جملات قاسمی را تکمیل کرد که: «لأن قیمت سواپ بیش از شش برابر نسبت به قبل افزایش یافته‌است.»

موضع وزیر نفت در اوپک چیست

وزیر نفت در روز دیگر به جلسه اوپک خواهد رفت و ریاست کنفرانس وزرا را بر عهده خواهد داشت. قاسمی در پاسخ به پرسشی خبرنگاران درباره موضع ایران در اوپک گفت: «امروز بازار عرضه و تقاضا، بازار متعادل است. تولید امروز لیبی به ۸۰۰ هزار بشکه رسیده و در یک‌سال آینده به ۱/۵ میلیون بشکه می‌رسد. عراق هم برنامه افزایش تولید دارد. ایده ما این است کشورهایی که قبلا افزایش ظرفیت تولید داده‌اند به تولید قبلی‌شان برگردند. عربستان بیش از یک میلیون بشکه از ظرفیت خالی بازار را پس از خروج لیبی بر کرد» وی تأکید کرد: «سیاست ما این است که اوپک افزایش تولید نداشته باشد و آنهایی که به‌خاطر خروج نفت لیبی، افزایش تولید دارند، تولیدشان را کاهش دهند.» «شرق» از قاسمی می‌پرسد:

■ **آقای قاسمی، نظر شما درباره سقف سهمیه‌های تولید اوپک چیست؟**
به نظر من تولید حدود ۲۹ میلیون بشکه در روز، بازار را متعادل نگه می‌دارد.

■ قیمت مناسب نفت برای ایران چقدر است؟

سقف تولید رسمی اوپک در حال بیش از ۲۴ میلیون بشکه است در حالی که کشورهای عضو به‌طور واقعی ۲۹ تا ۲۰ میلیون بشکه در روز تولید می‌گفتند. ممکن است اوپک در اجلاس آتی خود تخلفات کشورها را به‌عنوان سهمیه رسمی تصویب کند.

واکنش قاسمی به بدهی ۸ هزار میلیاردی دولت

خبرنگاری از قاسمی درباره تحریم نفتی اروپا‌سوال می‌کند: «به نظر نمی‌رسد اروپا، نفت ایران را تحریم کند. چراکه در آن‌صورت قیمت‌های نفت افزایش شدیدی خواهد داشت. ضمن اینکه ما مشکلی برای جایگزین کردن بازار اروپا نداریم. وقتی خبرنگار دیگری درباره بدهی هشت هزار میلیاردی دولت به وزارت نفت درخصوص یارانه‌ها سوال می‌کند، قاسمی می‌گوید: «ما از وزارتخانه‌ها طلب داریم. البته آنها هم جزو دولت هستند. آمار دقیقش را مطمئن نیستیم شاید آنچه که می‌گویید باشد.» قاسمی تأکید می‌کند که سیاست ایران عرضه‌نفت به بازارهای جهانی است: «فقالی دنیا نفت ایران را تحریم نخواهند کرد.» موضع وزیر نفت درباره فروش ترفتن اوراق مشارکت نفتی آن‌طور که انتظار می‌رفت، چنین بود: «اوراق مشارکت تابعی از سیاست‌های بانکمرکزی است. شورای پول و اعتبار، سود این اوراق را ۱۷ درصد مصوب کرد، چون فروش مطلوبی در اوراق مشارکت نداشتید. بنابراین به دنبال آن هستیم که اوراق را جذاب‌تر کنیم.»

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس پیش‌بینی کرد

۳۰هزار میلیارد تومان کسری بودجه ۹۰

نادر محمدی، تهران

شرق: «پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال، ۳۰ هزار میلیارد تومان عدم تحقق درآمد بودجه ۹۰ با کسری بودجه پدید آید.» این جمله را دیروز یکی از نمایندگان کمیسیون برنامه و بودجه مجلس به فارس گفت و به عبارتی از یک شکاف بزرگ اقتصادی در سند دخل و خرج دولت برای سال جاری پرده برداشت؛ البته دولتی‌ها بدون شک چنین چیزی را بر نمی‌تابند. مسوولان اقتصادی دولت در برنامه‌ها و تریبون‌های رسمی بدون تعارف بهترین تصاویر را از اقتصاد ایرانی ارایه می‌دهند اما در جایی دورتر از تریبون‌های دولتی این روزها فعالان اقتصادی با ناامیدی شاخص‌های اقتصاد ایران را ازبایی می‌کنند. کارشناسان اما چیزی فراتر از این با تلخی از اوضاع اقتصاد کشور سخن می‌گویند، البته بدون شک عده‌بر صدرصد پیش‌بینی‌بودجه در هشت ماه به این رقم ۲۰درصدی صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی بوده‌است. ثروتی گفت: در بند ۲ قانون بودجه آمده است، مازاد درآمد ۱۱ تا ۱۲ میلیارد دلار پیش‌بینی شده و هزینه خرج‌کرد آن نیز مشخص شده است که بخشی برای بودجه دفاعی، بخشی برای سلامت و قسمتی نیز برای مهار آب‌های مرزی اختصاص می‌یابد. وی در پاسخ به این پرسش که آیا برای هزینه‌کرد مازاد درآمد نفتی باید صبر کرد تا آخر سال اتفاق افتد، یا اینکه از خلال سال شروع می‌شود، گفت: از چهار ماه اول سال به صورت چنددوازدهم نسبت به پیش‌بینی قانون بودجه، ارقام مازاد درآمدی قابل پرداخت برای امور باشدنه صرف می‌شود. وی گفت: یعنی در ماه پنجم چنددوازدهم درآم بودجه بررسی می‌شود و مازاد آن به نسبت ذکرشده در قانون برای سلامت، امور دفاعی یا آب‌های مرزی اختصاص می‌یابد. ثروتی گفت: در حال حاضر گزارش هشت‌دوازدهم درآمدهای بودجه ارایه شده و مازاد آن بر هفت بند شامل دفاع، بهداشت آب‌های مرزی، آبرسانی روستایی و صندوق بیمه کشاورزی، اختصاص می‌یابد. وی همچنین در مورد گزارش تملک دارایی‌های مالی و فروش سهام شرکت‌های دولتی اظهار داشت: بخشی از کسری بودجه‌ها را نشان میلیارد تومان درآمد پیش‌بینی شده بود که دولت کسب کند.

منتظر پیش فروش سکه باشید

■ **شرق:** دیروز بازار سکه با یک شوک تازه روبه‌رو شد البته بازار مدتی است که هر دو هفته یکبار منتظر اظهارنظر جدیدی از رییس کل بانک مرکزی است تا همه رشته‌هایش پنبه شود یا شاهد حرکت موج جدیدی باشد. به هر حال در بیستمین روز آذر رییس کل بانک مرکزی نه تنها معاملات آتی سکه را رسماً قمار اعلام کرد بلکه در یک اعلام جنگ رسمی به بورس کالا خبر داد که به زودی پیش‌فروش سکه را به قیمت ۵۳۰ تا ۵۴۰ هزار تومان آغاز خواهد کرد. در مقابل هم واکنش پورابراهیمی رییس هیات مدیره بورس کالا ابراز تأسف بود. او قمار خولدن معاملات آتی را اجحاف به این بازار دانست و ابراز آن را از سوی کسی که خود عضو از شورای‌عالی بورس است، تأسف‌آور دانست. احتمالاً این آخرین تیر ترکش بهمنی است برای کنترل بازار آشفته‌سکه که با دست‌ودلبازی‌های بانک مرکزی در شعب بانک ملی و تشکیل صف‌های چند صد متری شبانه‌روزی قیمت‌هایش نزول کرده اما بعید نیست به همین زودی‌ها دوباره شاهد فروش سکه ۶۰۰ هزار تومانی باشد. اما این بار هدف تنها بازار نقدی نیست یعنی بانک مرکزی در حرکت تازه خود می‌خواهد انتظار قیمتی مشتریان را کاهش دهد تا شاید به این وسیله مردم به این باور جمعی برسند که قیمت‌ها‌فارق نیست رقم‌های شگفت‌انگیز را تجربه کند البته با تمام این تفاسیر در بازار آزاد قیمت‌ها سقوط بزرگی را تجربه نکرد.

طلای سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۶۱۰۰۰۰	-
بهار آزادی طرح جدید	۵۸۹۰۰۰	-۱۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۲۸۷۰۰۰	-۳۰۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۱۴۵۰۰۰	-
هر مثقال طلای ۱۸ عیار	۲۵۵۱۱۰	-
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۵۳۶۰	-

همه سقوط کردند جز دلار

■ **شرق:** دیروز در بازار ارز قیمت‌ها یکی از شدیدترین نزول‌های روزهای اخیر خود را تجربه کرد هرچند که دلار همچنان بیشترین مقاومت را نشان می‌دهد و حاضر نیست از مرزهای خود عقب‌نشینی کند. در بیستمین روز آذر ارزش دلار آمریکا تا هزاراً ۳۴۱ تومان هم عقب‌نشینی کرد. دست آخر هم صراف‌ها هر واحد از پول آمریکا را هزار و ۳۳۵ تومان می‌خریدند و هزار و ۳۴۵ تومان به فروش می‌رساندند. در مورد پوند و یورو هم وضع بر همین منوال بود. پوند انگلیس دیروز در بازار آزاد هنگام خرید از سوی صراف‌ها دوهزار و ۱۴۰ تومان قیمت می‌خورد و دوهزار و ۱۵۵ هم به فروش می‌رفت یعنی ۲۰ تومان ارزان‌تر از روز شنبه. یورو هم حال و روز مشابهی داشت. واحد پول اروپایی دیروز هزار و ۸۲۰ تومان خریداری می‌شد و هزار و ۸۳۳ تومان در هنگام فروش قیمت می‌خورد این در حالی است که ارزش یورو روز شنبه هزار و ۸۴۵ تومان بود.

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
دلار آمریکا	۱۳۴۵	-
یورو	۱۸۳۳	-۱۵
پوند انگلستان	۲۱۵۵	-۲۰
دلار کانادا	۱۳۶۲	-۱۵
یک‌صد ین ژاپن	۱۷۴۰	-۱۵
درهم امارات	۳۷۳	-۵

دوربر گردان شاخص

■ **شرق:** دیروز بازار سهام بعد از چهار روز مثبت دوباره وارد فاز نزول شد تا به پیش‌بینی کارشناسانی که معتقد بودند با چند روز صعود شاخص بهار بورس آغاز نمی‌شود جامه عمل بپوشاند. به این ترتیب شاخص کل نه تنها نتوانست به روند صعودی چهار روز کاری خود ادامه دهد بلکه تحت تأثیر چهار عامل با افت ۱۴۲ واحدی روبه‌رو شد. بازار سهام در صدوفهاتودنچیمین روز کاری طی سال جاری برخلاف چهار روز کاری قبل چهره دیگری از خود به نمایش گذاشت و با افت ۱۴۲ واحدی و کاهش ارزش و حجم معاملات به دوازدهمین ۱۱۹ میلیون سهم به ارزش ۳۴ میلیارد تومان، از جمله تبعات و نتایج آن بود. در دالوستدهای دیروز بیش از ۱۱۹ میلیون برگه سهم و حق تقدم در بازار تغییر مالکیت دادند. در نتیجه این معاملات شاخص کل ۱۴۱ واحد عقب‌نشینی کرد و به رقم ۲۴ هزار و ۶۹۴ واحد رسید. شاخص صنعت ۱۲۲ واحد کاهش یافت و شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر افتی هفت واحدی را تجربه کرد. همچنین شاخص‌های بازار اول و دوم به ترتیب ۱۵۸ و ۹۵ واحد پائین آمدند. نمادهای بانک پاسارگاد، فولاد مبارک که افشهان، ملی صنایع سس ایران و سرمایه‌گذاری غدیر بیشترین تأثیر منفی را بر شاخص داشتند.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۲۴۵۶۶/۳	-۱۴۱/۹
شاخص ۳۰ شرکت	۱۵۱۲/۴	-۱۳/۶
شاخص آزاد شتاور	۳۱۶۷۹/۷	-۳۰۱/۲
شاخص بازار اول	۲۰۸۲۵/۷	-۱۵۸
شاخص بازار دوم	۲۹۹۰۳/۴	-۹۵/۷
شاخص صنعت	۱۸۹۳۴	-۱۲۲/۶